

CRÒNICA

Sánchez Guerra ha dit, al banquet íntim organitzat per la Comissió organitzadora de la seva conferència, que té el propòsit de seguir actuant en la vida política.

Any I

GRANOLLERS, DILLUNS 3 MARÇ 1930

Núm. 13

DE MIG DIA A MIG DIA

El termòmetre de la Borsa

Cada jorn que passa ens donem més compte, del crític moment que viu el país. L'impressió de la manca d'orientació política i econòmica es reflexa fóra de la península, amb la cotització de la divisa monetària.

Quan la caiguda de la Dictadura, semblà que la «lliura» i el «dólar», havia arribat ja al màxim del seu valor en relació a la pesseta. Al desaparèixer el Govern de Primo de Rivera, a les Borses, semblà que hom respirés. La pesseta guanyà punts, escalant el lloc que li pertoca en l'escala monetària, i el sol fet de que s'indicués un home com a provable ministre de Finances, la moneda espanyola feu una ràpida ascensió, que fins semblava impossible en aquells moments, prova evident de la confiança que inspiren a fóra, els dirigents de l'hisenda de l'Estat quan aquests tenen la garantia necessària.

Peró, així mateix, igual que la fé en l'administració de les finances del país, la Borsa, es el termómetro que senyala la tranquil·litat o el mal estar dels pobles. No hi ha dubte que a l'estranger, la nostra situació política, deu causar un efecte deplorable. Els nostres homes, fan intervisus, conferències, redacten articles, sense arribar a una conclusió, que encarrili la vida dels pobles.

Tants caps, tants barrets. Tants homes tants partits. Una conclusió definitiva, en diversos girs. Monarquia per uns; per altres República; tots Constitució, però, ni un sol programa d'inmediata normalització de la vida nacional. I amb tot aixó, dissabte la lliura tancava a 40'15.

El fet evident, és la manca de coordinació d'idees. Cal que tots els afins, en aquest moment de transició en la vida política, uneixin llurs forces; apartant les desferres del convoi descarrilat, per a deixar expèdita la via, per on pugui de nou, reempendre's normalment la circulació. Entre tant la causa de la catàstrofe pot anar-se instruïnt. Altrament, els homes sentirien el plaer, la satisfacció de l'obra mancomunada, d'una normalitat constitucional, per a després, quant tot restés en son lloc, aferrar-se en les seves idees, en les seves conviccions ideològiques, aixecant les banderes de cada un dels seus partits per allistar als que com ells pensin.

Peró fins que la vida del país no sia normalitzada, menys paraules i més obra positiva; puix el que és per ara, ni un sol home públic, ha dit el mot que puga refer el nostre crèdit, tant desmerescut, com senyala, diàriament la cotització de Borsa.

Miquel JOSEPH i MAYOL

CUANDO VENGA A BARCELONA

no se le olvide hacernos una visita, que siempre será para V. provechosa. Podrá admirar nuestras exposiciones en los grandes escaparates y beneficiarse en crecido interés con las compras que haga.

Recuerde siempre nuestras secciones de

Laneria, sederia, Tejidos de algodón, Lencería, Pañolería, Relojería, Bisutería, Marroquinería, Perfumería, Guantes, Paraguas, Loza y cristal, Confecciones, sastrería para señora, caballero y niño, Camisería, Ropa blanca, Géneros de punto, Zapatería, Sombrerería, Artículos para viaje, Tapicería, Mantas, Alfombras, Colchonera, Ornamentos para el oíto, Banderas, Estandartes, Bordados artísticos, Orfebrería, Imágenes, etc.

ALMACENES JORBA

PLAZA Y CALLE DE SANTA ANA (Junto a la plaza de Cataluña) : BARCELONA

La millor placa de Ciments i Amiantis per a teulades

Agència amb dipòsit a Granollers

Despatx:

Magatzem:

P. Torras Villá, 31

Carrer Llíuri, 23

L'AMNISTIA El verb pairal

L'opinió catalana, amb absoluta unanimitat, clama perquè l'amnistia parcial que ha concedit el govern, sigui feta extensiva a tots aquells que ha deixat al marge. S'insereixen relats emocionants i situacions lamentables dels que lluny de la pàtria es veuen acorralats encara pel poder absent de la Dictadura, que els manté equivocament en terra estrangera. Confinats i exiliats, perduda tota esperança d'un retorn pròxim, llur romiatge dolorós no pot passar sense protesta en aquestes hores històriques. La nostra veu s'ajunta al clam general, i ens aferma, una vegada més, a què la justícia sigui plenament rehabilitada per tot hom.

Si amnistia vol dir oblit, el govern actual tenia una ocasió oportuníssima per a demostrar que en aquest aspecte tan anguiós, res volia de la passada repressió dictatorial. Mantenir certs càstigs imposats, que tots deriven d'una índole política, es coparticipar del criteri nefast que ha mantingut en un puny clos la vida de tans ciutadans. I si es vol arribar a la completa pacificació dels esperits i restituir la normalitat, no hi pot haver cap individu que sofreixi les conseqüències d'un passat vergonyós ni cap llar que plori l'absent.

Des del punt de vista decorosament humà és inadmissible acceptar com a bona una admistia tan dolorosament parcial. No pot haver acontentat ningú perquè en la mateixa alegria de rebre a germans nostres que han sofert la penitència imposada fa pensar encara més amb els que resten empresonats o migrant se enllà de les fronteres. La campanya que s'efectua ho diu ben clar: fora injust i contrari a totes les normes de bon govern, així com de govern bo, amb qual distintiu sembla que ha vingut a imposar els seus dissenys, al sucesor de la dictadura.

La constitució dels nous Ajuntaments i Diputacions donarà lloc a que fent-se ressò del sentiment popular manifestin al govern l'expressió d'aquests disgust. El de la nostra ciutat ha donat ja l'exemple en la seva primera sessió constitutiva, i així es veurà que ja no és un sector més o menys apartat de les realitats presents el que demana una cosa tan justa. És el voler i el sentir de tot un poble que veu defraudades les aspiracions a què havia donat lloc un govern que va venir, sobtadament, precedit de la blanca coloma de la pau.

(Del "Diari de Sabadell")

Un llibreter amic ens diu que aquests dies té una gran demanadissa de diccionaris i de vocabularis catalans, de gramàtiques, de normes ortogràfiques, etc. etc. «Es veu, ens diu, el llibreter amic, que els rerassagats d'aquests anys volen recuperar el temps perdut».

La gent, en efecte, té una certa avidesa d'aprendre a escriure el català o de perfeccionar-se una ortografia potser rudimentària. El fet que a la Diputació i a l'Ajuntament hi hagi ressonat el verb pairal altra vegada, esperona a molts indubtablement a lliurar-se a aquesta tasca. Tots aquells que volen intervenir activament en política, s'adonen dels entrebancs amb què es trobaran si no saben redactar amb una certa desimboltura el català; s'adonen que cauran a cada pas en el grotesc. Comprenen també que no solament un bon orador, ans que tot aquell que vulgui alçar la veu en públic, no pot ja fer-ho sense una certa puresa de llenguatge i que amb un català plagat de castellanismes i de construccions ineptes, no solament no es pot commoure ni convèncer a ningú, ans fins hi ha el perill de provocar la riallada. Ahir feia riure l'home que tot parlant en castellà deia una «catalanada». Avui comença de fer riure molt més, aquells què, en emprar el propi verb, necessiten a cada dos mots, el recolzament d'un altre idioma. No solament deixa traslluir això un amor ben poc intens a la terra i a l'idioma, ans és una prova palesa d'ignorància, de manca absoluta de sensibilitat, de gust i de sentiment estètic.

El nostre amic llibreter, ens feia, però,

remarcar que no són tan sols persones amb aspecte de voler intervenir avui més o menys directament en la cosa pública, els actuals compradors de gramàtiques i de diccionaris catalans. Hi ha sobretot molts joves: joves amb aire d'estudiant, amb aspecte d'oficinista. Hi ha també moltes noies. Entre tots potser hi haurà els que cerquen o esperen càrrecs que esdevindran difícils d'exercir sense un perfecte coneixement de l'ortografia catalana. Hi ha, però, segurament també molts desinteressats, als quals els esdeveniments d'aquests dies han encès una vistent febrada patriòtica.

El cert és que la gent, per necessitat o per entusiasme, s'apressa d'aprendre el català. Han passat aquells temps en els quals sense compliments i sense vergonya, hom podia confessar de no saber escriure el propi idioma. Avui, aquesta confessió ja és impossible de fer sense emvermellar, sense desvetllar ironies i somriures. Fins hi ha persones que per no saber escriure'ls, deixen sense contestar les lletres que els escriuen en català. El rubor els porta a sacrificar amistats, relacions, infències. Es senten desplaçats o avergonyits.

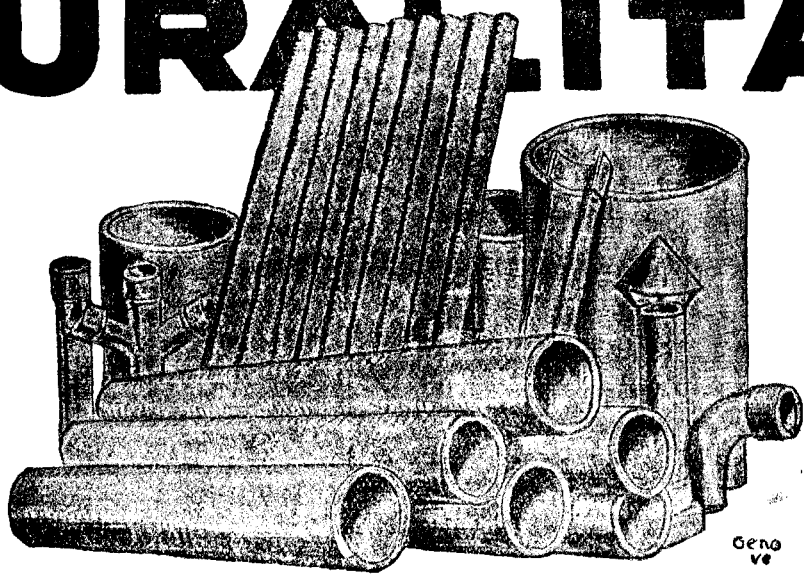
I és que hi ha avui en l'ambient alguna cosa palpable que ens fa adonar a tots que aviat ardrà entre nosaltres l'imperi absolut del nostre verb pairal.

DOMENEC GUANSE

(De «La Nau»)

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA
CENSURA GOVERNATIVA

URALITA

La millor tuberia per a conduccions a pressió

Agència amb dipòsit a Granollers

Despatx: F. Torras Villà, 31

Magatzem: Carrer Lliri, 23

NOTICIARI

CRÒNICA

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTÍCIES I ANUNCIS

Redacció, Administració i Impremta

GRAFICS JOSEPH :: TELÈFON 101

Preus de subscripció:

Granollers, al mes. . . . . 2'00 ptes.
Fòra de Granollers, trimestre. 7'50 "

Durant el prop-passat mes de Febrer la Sucursal en aquesta Ciutat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per impositcions pessetes, 500.708'72 i pagat per a reintegres pessetes, 356.583'21 resultant un saldo a favor de les impositcions de pessetes, 144'125'51, havent overt 79 llibretes i comptes d'estalvi nous.

Llegim que al veí poble de Caldes de Montbui, amb motiu del canvi polític, han estat acomiatats més d'un centenar d'obriers que treballaven a les obres de la Granja de la Diputació Provincial d'aquesta vila, les quals han quedat paralitzades del tot.

ES VEN

CARBONERIA I CASA en aquesta ciutat.
Raó carrer Corro, 137.

Dissabte, a la nit, al Café-Bar Manel, va celebrar-se l'anunciat ball familiar de disfrees, el qual es vegé molt concorregut i animat.

Durant tot el dia d'ahir, i avui a intervals, ha plogut copiosament, Aixó influí a que la festa del Carnaval no trascendis al carrer, encara que d'uns anys ençà, a Granollers, les festes populars han decaigut, restant solçament d'aquestes diades el ball de Donzelles, que a ben segur, si el temps continua com avui, no podrà celebrar-se a la Plaça.

La pluja es veu que ha estat general, a la comarca puix la riera del Congost, ha baixat de "pal a pal"

CONFITERIA CUNILLERA

CHAMPSORS

EL MILLOR ELOGI ES PROBAR-LO

A Igualada, ha reaparegut, el diari "Gaceta Comarcal", suspés a causa de les exigències de la censura.

Aquesta nit a La Unió Lliberal i a La Alhambra, es celebraran extraordinaris balls de disfrees, en els quals es repartiran valiosos premis.

La Junta del Centre Gremial ha presentat la dimissió, havent se convocat reunió general de socis, per a el nomenament dels que deuen suplir-los.

Al Majestic i al Mundial Cine, s'hi han passat escollits programes de pel·lícules. Al primer s'estrenà la superproducció interpretada per Dolors del Rio "La Senda del 98" i al Mundial, el magnífic film de Alice Terry i Ramón Navarro "Àmantes".

Les sessions d'ahir tarda foren molt concorregudes.

AUTOS-TAXI

El millor servei des de 40 céntims el quilòmetre

La casa més antiga i acreditada.

Marian Puig

Plaça Angel Guimerà, 8 :: Telèfon 96

PINTURA RESTORIN TITAN

La millor pintura domèstica. De venda en les principals Drogueries

Ha estat a nostra Redacció per a despedir-se el músic major del batalló d'Estella don Antoni Palanca, que es trasllada a Màlaga, on dirigirà la Banda Municipal d'aquella capital, plaça que guanyà en renyides oposicions.

Ens ha pregat el Sr. Palanca, que des de les columnes de CRONICA, fem constar el seu agraïment envers tots aquells que l'han distingit i fet objecte de les seves consideracions, fent-nos patent, el seu afecte per la ciutat, d'on s'emporta grats records.

Desitjem que l'estada a Màlaga, li sia fructífera i plaenta.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Ahir tarda, al Casino, va celebrar-se el "Ball infantil de disfrees". El Jurat designat a l'efecte, després d'una detinguda deliberació acordà concedir els següents premis:

Individuals: Primer, Pintor, Segon, Pericón argenti, Tercer, Gat, Quart, Venedor de hules i plomers, Cinqué Ram de flors. Sisè, Cantinera. Seté, Gitana de Sevilla. Vuité, Gitana venedora de roba. Nové, Gitana venedora de randes i blondes. Desé, Nina. Onzé, D.ª Fran-

cisquita. Dotze, Pagesa rica. Tretze, Dama a l'antiga. Catorze, Girassol. Quinzé, Papa marieta. Setze, Carter francès. Dissset, Ballarina. Divuit, Pagesa vigatana. Dinou, Emblanquinador. Vint, Fucsia. Vintiú, Baldufa. Vintidós, Bandera espanyola. Vintitrés, Nevada i Vintiquatre, Dama de Lluís XVI.

Parells: Primer, La Marieta i el soldat. Segon, Nuvis. Tercer, Segador i Batador. Quart, Rodolf i Mimí, Cinc, Manélic i Nuri; Sisé, Filadora i Pagés, Seté. Dida i "baturro". Vuité, Holandeses. Nové, Sardanistes. Dezé, Princep i Fada i Onzé, Pageses vallesanes.

Els premis d'aquest ball, es repartiran al ball de demà tarda.

A la nit, tingué lloc, el ball de disfrees, que per cert, ja sia per culpa del temps o per altra causa no hi concorregué cap màscara. No obstant regnà força animació i la majoria dels concurrents s'abillaren amb diversos objectes propis per aquestes festes.

L'afeitar-se amb

"FULLA PARIS"

és una carícia.

Colom, català

Es confirma que el doctor Lluís Ulloa ha fet importants descobertes a l'arxiu de Simancas que confirmen la catalanitat de Colom i el fet del pre-descobriment d'Amèrica.

No obstant, podem assegurar que el doctor Ulloa no revelerà íntegrament la seva descoberta transcendental fins que ho hagi comunicat amb el senyor Rafael Alfamira a l'Acadèmia de la Història.

També podem anunciar que el document decisiu del predescobriment és una «acta» dirigida per Colom als Reis Catòlics en la qual declara que ha descobert el país conegut ara amb el nom d'Amèrica sense cap mena de concurs dels reis i sense exposar la vida de cap de llurs súbdits. També declara que va fer el descobriment a l'edat de 28 anys. La descoberta és decisiva i molt sòlida si es té en compte que ha estat trobat el text autèntic de les Capitulacions, en el qual, com ha explicat ja el doctor Ulloa, es declara que Colom havia descobert Amèrica abans de 1492, i tot això ve corroborat amb la identificació de Joan Scolbus (F. Columbus), llatinització sincopada i paleogràfica de Joan Colom.

El doctor Ulloa i el seu fill, Bolívar, arribaran a Barcelona a mitjans d'aquest mes.

Parts i malalties de la dona :: Diatèrmia

M. Garriga Roca

Carrer d'en Prim, núm. 14

Granollers

DIES DE VISITA:
Dimecres, de 6 a 8 de la tarda
Dijous, de 9 a 11 del matí
Diumenges, de 9 a 11 del matí

:: Professor Ajudant de la Facultat de Medicina de Barcelona ::

Metge per oposició de la
Secció d'Obstetrícia i de Ginecologia de l'Hospital Clinic

POMPAS FÚNEBRES

"LA VICTORIA", S. A.

Calle Barcelona, 30 GRANOLLERS Teléfono 267

Se encarga esta empresa de toda clase de servicios funerarios, ajustándose a las disposiciones reguladas por la Ley de Sanidad :: Autos coches-fúnebre Hispano para traslados de restos mortales

Esta empresa garantiza al público que todos los servicios que se le encarguen serán realizados a precios más reducidos que los de cualquiera otra funeraria

Prontitud y esmero

Servicio permanente

CAMIONS TERRADES

Transports

entre Barcelona, Granollers i Cardedeu

Surt 1 camió de Barcelona a les 13 i altre a les 18, diàriament

ENCARRECS A BARCELONA:

Tantarantana, 23, Telf. 19913 - Rec, 18
Telf. 10302 - Ludovico Pio 5, Telf. 13483

A GRANOLLERS:

Casa Joan Pous, Plaça Àngel Guimerà
Casa Esteve Calzada, Calle de Prim, 41

A CARDEDEU:

Carrer d'Alfons XIII, núm. 52

Rapidèç-Economia-Solvència

CIRURGIA URINARIA (ronyó, bufeta, prostata, etc.)

DR. YMBERT

URÓLEG

GRANOLLERS

STA. ESPERANÇA 12
Dijous, matí.

de l'Hospital de la Santa Creu de
Barcelona i del Dispensari Municipal
de Vies Urinàries de Barcelona

BARCELONA

GRAVINA, 8
de 2 a 4.

Gràcies JOSEPH : Telèfon 101

CANONGES de Granollers

Aquest exquisit postre es ven al
BAR EUROPA

Autos-Taxi

El millor servei des de 40 cèntims el quilòmetre
Enterros, Batejos i Noes a Preus de taxi

GARATGE BAULENAS

PRIM, 174

GRANOLLERS

Telèfon 231

"PARLIOPON"

ORTOFÒNIC

Es l'aparell portàtil més perfecte. El que s'imposa
per sa modelació amb la música. El més elegant i
econòmic. Demostracions i venda a la

FOTOGRAFIA BOSCH: Sant Roc, 2

Stok de plaques. Venda de màquines «Kodak» i
accessoris per a fotografia.

ANTIGA «CASA PEDRO»

CAMIÓ per a tota mena de
Transports :: :: ::

AUTOS DE LLOGUER

des de 40 cèntims el quilòmetre :: Enterros, Ba-

tejos i Noes a PREUS DE TAXI

SERVEI PERMANENT :: GARATGE OVERT TOTA LA NIT

Pi i Margall, 38 GRANOLLERS Telf. 259

Guano Vallesá

ADOBS QUIMICS (Primeres matèries)

Superfosfats minerals i orgànics : Sulfat
amoníac : Nitrat de sosa : Sals potases, &

Lluís Serra Guardia

Ricoma, 78-81 GRANOLLERS Telèfon 145

Sucursal: Les Fraugeses